

Recensie Laagwatertellingen op de wadplaten in de Eemsmonding

Klaas van Dijk

Peter de Boer, Berend Voslamber, Ben Koks, Romke Kleefstra & René Oosterhuis 2002. Onderzoek naar vogelwaarden van Hond en Paap in juli – november 2002. SOVON-onderzoeksrapport 2002/14. SOVON, Beek-Ubbergen; 39 pagina's. Prijs onbekend.

Al jarenlang ligt dwars door de Eemsmonding een ondergrondse gasleiding van de Gasunie. Deze gasleiding vervoert aardgas vanuit het Noorse deel van het Continentaal Plat naar Nederland. Dit Noorse gas loopt via een ondergrondse gasleiding vanaf de Noordzee eerst door Duitsland en arriveert via een gasleiding door de Eemsmonding uiteindelijk in Nederland. In de loop der jaren zijn delen van deze gasleiding ondieper komen te liggen. Dit kan gevaar opleveren en daarom worden in de zomer van 2003 diverse werkzaamheden uitgevoerd (onder andere baggeren, heien en het opgraven van de gasleiding) om de leiding in een tijdelijke draagconstructie op te hangen. Het doel is de gasleiding uiteindelijk weer voldoende diep neer te leggen zodat er geen gevaar meer is voor breuk, ontploffingen

enzovoort. Al deze activiteiten zullen verstoringen van wadvogels met zich meebrengen. Dit vormde voor de Gasunie aanleiding om SOVON opdracht te geven nauwkeurig onderzoek te doen naar de vogelwaarden van dit gebied. Het ging hierbij vooral om wadvogels die tijdens laagwater voedsel zoeken op de wadplaten Hond en Paap tussen Delfzijl en de Eemshaven. Bovenstaand rapport doet hier op uitgebreide en gedegen wijze verslag van. Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het gebruik van het gebied door vogels is gekozen voor wekelijkse laagwatertellingen. Eén persoon telde de kuststrook tussen de Eemshaven en de haven van Delfzijl en twee personen telden gelijktijdig de wadplaten Hond en Paap. De methodiek staat goed in het rapport beschreven.

Tussen 3 juli en 8 november 2002 werden in totaal 19 succesvolle tellingen uitgevoerd. Tijdens de tellingen werden in totaal 90 vogelsoorten gezien en werden in totaal 307.777 watervogels geteld (=seizoenstotaal; het gesommeerde aantal getelde vogels). Het meest talrijk was Kokmeeuw (93.300), gevolgd door Bergeend (33.500), Scholekster (31.600), Wulp (28.500) en Stormmeeuw (26.500). Er werden tijdens de tellingen natuurlijk ook tal van bijzondere soorten gezien, zoals Lachstern, Witvleugelstern en Rosse Franjepoot. Van de 15 meest algemene en karakteristieke soorten zijn uitgebreide soortbesprekingen gemaakt met steeds een grafiek met het seizoensverloop (=aantalsverloop gedurende juli – november) en een figuur met de verspreiding over het gebied. Bij deze verspreidingskaartjes wordt per deelgebied (er zijn 33 verschillende deelgebieden onderscheiden) het maximaal getelde aantal weergegeven. Dit is dus een andere methode dan gebruikelijk maar de kaar-

tjes geven wel een goed beeld van al de plekken waar de verschillende soorten in maximale aantallen kunnen voorkomen en zij kunnen bovendien goed worden gebruikt om uit te rekenen welke aantallen van welke soorten hinder ondervinden van de geplande werkzaamheden.

Het rapport is een uitstekend voorbeeld van hoe men een nulsituatie uitgebreid kan vastleggen. Hoewel wordt ingegaan op mogelijke effecten van vogels op geplande werkzaamheden wordt tegelijk geconstateerd dat hier eigenlijk nauwelijks iets over bekend is waardoor het maken van een inschatting erg hachelijk is. Er wordt aanbevolen om de tellingen tijdens en na de werkzaamheden op dezelfde wijze voort te zetten zodat hier meer inzicht in zal worden verkregen. Ondertussen heeft de Gasunie een vervolgoopdracht aan sovon gegeven, waardoor de tellingen in het voorjaar en zomer van 2003 zullen worden voortgezet.